

Museum Amager

Årsberetning for 2015

2015 har været et år præget af nytænkning og begyndende stabilitet. Et alarmerende underskud fra 2014 er blevet reduceret og vendt til et mindre overskud. Årsagen hertil er en stram økonomistyring, reduktion i museets åbningstider og nedskæring i museets faste personale.

Som optakt til Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering af Museum Amager blev der afholdt et heldags visionsseminar for alle interesserede i marts. Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering blev gennemført i juni. Det var en kritisk rapport, der blev lavet med den samlede karakter "mindre tilfredsstillende". Rapporten iværksatte en gennemgribende nytænkning af Museum Amagers organisation, nyformulering af museets vision, strategi, forretningsplan, kritisk gennemgang af museets bygningsmasse, samt handlingsplaner for forskning og formidling. Hertil kom krav om vedtægtsændringer og en nysammensætning af museets bestyrelse. Museum Amagers bestyrelse nedsatte en arbejdsgruppe under ledelse af Jens Thorhauge, der har gennemgået museets forhold. Arbejdsgruppen bestod af: Eik Dahl Bidstrup, Allan Holst, Morten Dreyer (Dragør Kommunalbestyrelse), Ida Clementsen, Bente Walløe Poulsen, Carsten Maass (museumsforeningerne), Christian Aagaard (medarbejderrepræsentant), Søren Mentz (museumsleder).

Arbejdsgruppens resultater og anbefalinger blev præsenteret og diskuteret på et offentligt dialogmøde i november og den endelige rapport er klar primo 2016. Den præsenterer arbejdsgruppens forslag til bl.a. nye vedtægter og forslag til ny bestyrelsessammensætning. Arbejdsgruppens rapport vil blive sendt til Dragør Kommune, hvor den vil blive behandlet i Børne- Unge og Kulturudvalget. Herved vil museet få en professionel sammensat bestyrelse i løbet af 2016. En ny bestyrelse, bestående af ressourcepersoner udpeget på baggrund af professionelle kompetencer, vil være en væsentlig styrkelse af Museum Amager og imødegå et af de væsentligste kritikpunkter i Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering. Det vil betyde en sikring af museets fremtid.

Museum Amagers ledelse har sideløbende udfærdiget en opfølgingsplan på kvalitetsvurderingen, som Kulturstyrelsen godkendte 27. november. Styrelsen vil om et år indkalde museets leder og bestyrelsesformand til et statusmøde om museets opfølgingsarbejde.

Udstillinger 2015:

På Dragør Museum åbnede udstillingen *Christian Mølsted. Dragørs "Skagensmaler"*. På Lodsmuseet blev udstillingen med historiske søkort fra danske farvande suppleret med søkort over udlægning af miner under første verdenskrig. På Amagermuseet var der dahliaudstilling i samarbejde med Dansk Dahlia Selskab samt den traditionelle juleudstilling på Gammelgård, begge arrangementer var planlagt af Amagermuseets frivillige.

I forbindelse med de permanente udstillinger har Museum Amagers faglige personale lavet en udstillingsplan, som imødegår kritikpunkter i Kulturstyrelsens kvalitetsrapport. Derudover er det planen at totalrenovere og ændre den permanente udstilling på Dragør Museum. De permanente udstillinger er fokuspunkter i Museum Amagers kommende treårsplan.

Arrangementer 2015:

Traditionen tro har museet afholdt arrangementer i forbindelse med fastelavn, levendegørelse for børn i juli måned og på Lodsens dag, i efterårsferien og på allehelgensaften. Museet indgår i planlægningen og udførelsen af Dragør Kommunes "Historieløb" for udskolingsklasserne i folkeskolen. Løbet blev afviklet på havnen, hvor Lodsmuseets frivillige var en særdeles aktiv gruppe. Museets Salte- og røgelaug sammensatte en historisk menu i Pakhuset. Der blev afholdt Pølsemakerkursus på Amagermuseet. Sommer- og efterårsferien, allehelgensaften og julemarked på Amagermuseet var arrangementer med mange gæster og ikke mindst med en god omsætning. Endelig var Lodsmuseet åbent tre adventsweekender i forbindelse med Dragør Julemarked, og Mølsted Museum dannede ramme om et arrangementet i "Levende låger". Museets kutter Elisabeth K571 deltog i juli i Limhamn Havnefestival i Sverige.

I april fejrede Nederlandske-Dansk Forening den hollandske konges fødselsdag på Amagermuseet. Det var et vellykket arrangement, som vi håber vil blive gentaget i de kommende år. I år kunne den afgående ambassadør Eduard J.M. Middeldrop byde velkommen på Amagermuseets gårdsplads, hvorefter der var aktiviteter for børn og voksne. Der blev bl.a. serveret den indonesiske ret "nasi goreng", stegte ris med forskellige former for "topping". Museum Amager har et fint og venskabeligt forhold til Den Nederlandske Ambassade i Danmark, et samarbejde vi håber at udbygge i den kommende tid.

I samarbejde med Folkeuniversitetet i København har Museum Amager udbudt kurset "Amager på malernes palet". Forløbet fandt sted på Amagermuseet under ledelse af cand. mag. Tina Høegh Nielsen og handlede om Julius Exner, Viggo Johansen, Christian Mølsted og mange andre af de kunstnere, som tog turen ud til det landlige Amager for at finde motiver.

De tre museumsforeninger under Museum Amager har også afviklet en imponerende foredragsrække med syv spændende emner i 2015.

Markedsføring

Museum Amagers markedsføringsbudget har ikke været stort, men alle arrangementer er blevet fulgt op med annoncer i Dragør Nyt og i Amager Bladet. Derudover har der været annonceret for levendegørelsen i juli måned i "Ude og Hjemme" og "Anders And Bladet". Plakater og posters ombringes regelmæssigt i Dragør og Tårnby Kommune. Museum Amager har en god og konstruktiv dialog med Dragør Kommunes erhvervs- og turismekonsulent samt Dragør Turistråd.

Museum Amager er aktiv på Facebook, hvor museets profil har 1258 venner. Hjemmesiden benyttes også til at udbrede kendskabet til aktiviteter. Hjemmesiden har haft godt 15.000 unikke brugere med 74.300 sidevisninger.

En række artikler er også blevet trykt i Dragør Nyt, som informerer om museets aktiviteter og udstillinger, ligesom der har været indslag i TV-Lorry i forbindelse med sommerferieaktiviteter, og indslag i radioens P1 om amagerdragter og amageridentitet.

Museumsbladet, som udgives i forening med de tre museumsforeninger er også blevet et solidt markedsføringselement. Redaktionen med Inger Jansen i spidsen arbejder på at forbedre form og indhold. Bladet skal kunne læses af såvel museumsforeningernes medlemmer som af den alment interesserede.

Museum Amager har fået sin egen julekalender. Børn har mulighed for at pynte Gammelgård op til juleaften. Julepynten skal farvelægges og limes på den store, flotte tegning af gården. Til hver stykke julepynt er en tekst, der sætter genstanden ind i den rette historiske sammenhæng. Julekalenderen er udført Pia Bjerre Bartroff.

Besøgstal 2015:

I 2015 havde Museum Amager et samlet besøgstal på 15.198, fordelt på 10.947 til Amagermuseet, 2.074 til Dragør Museum, 2.102 til Danmarks Lodsmuseum og 75 til Mølsteds Museum. Tallene vidner om et mindre fald, men i betragtning af de væsentligt færre åbningstimer, Museum Amager havde i 2015, i forhold til året før, er resultatet ganske pænt. Nedgangen i besøgstallet var størst på Dragør Museum. Det skyldtes først og fremmest, at der ikke var en DR julekalender til at tiltrække publikum i december. Mølsted Museum har kun været åben for forudbestilte grupper. Når man tager den ret så alvorlige økonomiske situation i betragtning, som museet stod i og den deraf følgende reduktion af åbningstimer, er et fald i besøgstallet på 2700 gæster acceptabelt. Det svarer næsten til de godt 2500 flere gæster, som besøgte Dragør Museum i december 2014 i forbindelse med DRs julekalender "Tidsrejsen".

Det er museets ambition at forbedre besøgstallene i den kommende tid. Den reducerede åbningstid er ikke tænkt som en permanent løsning, og åbningstiden vil blive udvidet i det kommende år. Samtidigt er der planlagt nye udstillinger.

Vedligeholdelses- og renoveringsprojekter:

Museet har udført følgende renoveringsprojekter: Der er udført mindre vedligeholdelsesprojekter på museets bygningsmasse: Montering af termoruder i Elisabethlaugets skur, istandsættelse af facader på Fadersminde, opsætning af nyt dyrehegn på Amagermuseet og etablering af magasinrum på Fadersminde.

Der er blevet behandlet for borebiller på Fadersminde.

Samlingen: I perioden 1. januar til 31. december 2015 har Museum Amager indsamlet og færdigregistreret 54 genstande til museets kulturhistoriske samling. Museets samling bestod af 9379 genstande. Der var taget repræsentative fotografier af 343 genstande. I perioden blev museets udstillingslokaler på Gammelgård gennemgået med henblik på at fastslå genstandenes præcise placering. I perioden blev museets fjernmagasin for malerier reorganiseret for at sikre maleriernes tilstand og fastslå deres placering. Museet har haft fokus på at etablere overblik over museumsgenstandenes fysiske tilstand. Dernæst at stabilisere dem gennem konservering. Og

endelig at placere dem på et velegnet magasin. Dette arbejde vil blive videreført i det kommende år.

Museum Amagers frivillige:

De frivillige er en stor og værdifuld ressource for Museum Amager. Det er også en forudsætning for at museet kan opretholde et stort og alsidigt aktivitetstilbud. Samtidig er det en af Museum Amagers absolutte styrker, at museet er en levende organisme og et interessant aktivitetstilbud for beboerne i lokalsamfundet. Amagermuseets frivilligruppe løfter mange opgaver i forbindelse med vedligehold og formidling, fremstilling af diverse produkter til museets café og butik samt til det årlige julemarked. Lodsmuseet har ligeledes en særdeles aktiv frivilligruppe, der har taget sig af bl.a. vedligehold og formidling. Lodsens dag på Dragør Havn er også en aktivitet, der tiltrækker besøgende, og som skaber interesse om lodsernes hverdag. Elisabethlauget holder dagligt opsyn med kutteren og sikrer at den er sejlklar, når der er ture i horisonten. Det "nye" Salte- og Røgelag afholder en uovertruffen historisk middag og medvirker til at formidle fortiden gennem alternative sanser.

De frivillige har rod i Museum Amagers tre museumsforeninger. I foreningsregi er der også mange aktiviteter, udflugter, foredragsaftener og arrangementer. Det store arbejde, de har udført, bliver påskønnet, og der skal lyde en stor tak for indsatsen.

Museum Amagers personale:

Søren Mentz tiltrådte som museumsleder 1. marts. På grund af det store underskud, som Museum Amager præsenterede i 2014, var det nødvendigt at reducere udgifterne til lønninger.

Projektansættelser er ikke blevet gennemført i samme omfang som tidligere, og stillingen som souschef blev nedlagt. I stedet har museet fået et mindre team af medarbejdere, som enten er fastansatte, eller som fik kontrakt for hele 2015. Det har skabt ro og stabile arbejdsforhold, hvorved Museum Amager ikke længere er præget af stress og dårlige arbejdsforhold. Museets ledelse gennemfører MUS-samtaler og har udfyldt en APV til Arbejdstilsynet. Der er også skabt gennemskuelige kommandoveje og uddelegering af ansvarsområder.

Den faste stab på Museum Amager ser således ud:

- Søren Mentz, museumsleder, 37 timer
- Christian Aagaard, museumsinspektør, 37 timer
- Kaspar Tjalve, samlingsinspektør, 24 timer
- Leni Larsen, formidlingsmedarbejder med ansvar for skoletjeneste, 30 timer
- Tina Overgaard, museumsassistent, 18 timer
- Niels Peter Brandi, bogholder, 8 timer
- Mie Sepstrup, dyrepasser, 12 timer
- Frank Madsen, museumstekniker, 15 timer
- Carl Larsen, museumstekniker, 12 timer

Det er planen at fastansætte ovennævnte medarbejdere. Kulturstyrelsen anbefaler også, at museet får større fokus på museumsarbejdet, og derfor er det håbet, at kunne udvide samlingsinspektørens stilling til 30 timer ugentligt.

Midlertidige ansættelser og medarbejdere i arbejdsprøvning:

- Connie Bue Reichgrüber, ansvarlig for sommercafé i Pakhuset
- Tina Høegh Nielsen, registrering af samlingen
- Marianne Hvass, gennemgang af tekstilmagasin
- Pia Reewes, administrativ medhjælper
- Anna Louise Dela, dokumentering af museets samling af hollandske fliser

Studenter i projektforsøg

- Mathilde Dohm, skoleforløb om gamle lege
- Troels Nielsen, skoleforløb om konservering af madvarer i gamle dage.

Personalets individuelle aktiviteter:

Søren Mentz deltog i det hollandske kongepars returmiddag på Den Sorte Diamant, interviewet til DR P1 Eftermiddag og til Københavns Universitets Studenterradio, deltog sammen med Christian Aagaard i Kulturstyrelsens informationsmøde med efterfølgende workshop om Danmarks Radios nye store dokumentarserie om danmarkshistorien og den lokalhistoriske kampagne, de sideløbende ønsker ude på museerne. De deltagende museer fra hele landet opfordredes til at stable lokale tilbud på benene med afsæt i DR's nye dokumentarserie og på den måde deltage i en landsdækkende danmarkshistorisk kampagne.

Christian Aagaard deltog i generalforsamling i foreningen Museumsformidlere i Danmark på Jernbanemuseet i Odense, og i et endagsseminar på Københavns Universitet omhandlende "oral history". Seminaret omfattede en lang række interessante oplæg fra feltets førende forskere og udmøntede sig i etableringen af et fagnetværk med fokus på praktiseringen af oral history. Museum Amager meldte sig ved samme lejlighed ind i det nyoprettede netværk.

Leni Larsen deltager i projektet "Museumsundervisning for børn med særlige behov - netværk, kompetenceudvikling, læringsteorier og effektmåling", der er støttet af Kulturstyrelsen.

Kaspar Tjalve deltog i Kulturstyrelsens introduktionskursus om overgangen fra REGIN til SARA.

Kaspar Tjalve har afholdt kursus for museets medarbejdere og frivillige i genstandshåndtering og tilstandsvurdering af museumsgenstande inden for materialekategorierne: Horn, læder, oliemalerier, fotografier, træ, keramik, metal og tekstil. Kurset blev til i samarbejde med Kunstkonserveringens medarbejdere Tobias Sørensen og chefkonservator Søren Bernsted.

Mie Sepstrup har taget førerbevis for kørsel med levende dyr.

Forskning:

Museum Amager har pligt til at forske og publicere sine forskningsresultater. I 2015 levede museet ikke op til publiceringskravet. Til gengæld blev der lagt en realistisk fremadrettet forskningsplan, som giver tid til forskningsarbejdet. Søren Mentz vil således kunne aflevere en artikel til peer-review i starten af 2016, mens Christian Aagaard er i gang med et kildestudie af etableringen af Tømmerupstillingen på Amager under Første Verdenskrig. Afhandlingen forventes færdiggjort i 2016 og indleveret til Historisk Tidsskrift.

Museum Amagers skoletjeneste

Museum Amager har stort fokus på skoletjeneste. Det er glædeligt at opleve fremgang i antallet af besøg af skoleklasser på museet. I år har der været 2.728 elever til individuelle forløb. Museet har i samarbejde med Store Magleby Skole lavet et undervisnings- og madlavningsforløb om fødevarerens konservering og dens historie, med henblik på saltning, røgning og syltning. Skoletjenesten har også afviklet flere sporlege på museerne.

Museets skoletjeneste deltager i projektet "Museumsundervisning for børn med særlige behov - netværk, kompetenceudvikling, læringsteorier og effektmåling", der er støttet af Kulturstyrelsen. I den forbindelse har vi deltaget i en temadag den 4. september i Møstings Hus på Frederiksberg, hvor de deltagende museer redegjorde for, hvilke erfaringer, man havde opnået indtil videre i projektet. Temadagen var åben for alle, der har interesse for museumsundervisning for børn med særlige behov. En af de øvrige deltagere i projektet er Storm P Museet, hvor Museum Amagers formidler har været sparingspartner og observatør på to af deres forløb.

Museets formidler har deltaget i en studiegruppe med titlen "Specialklasser og børn med særlige behov". Studiegruppen er udbudt af Skoletjenesten Sjælland med deltagere fra 6-7 museer, der vidensdelte og diskuterede erfaringer ud fra egen praksis. Derudover har vi deltaget i en studiegruppe med titlen: "Forenklede Fælles Mål og undervisning i eksterne læringsmiljøer" med deltagere fra 15 forskellige museer og kulturinstitutioner. Denne studiegruppes formål var at arbejde med folkeskolereformens Forenklede Fælles Mål, og hvordan de inkorporeres i museernes undervisningstilbud. De to studiegrupper havde hver 5-7 mødegange fordelt i foråret 2015.

Museet har den 22. januar deltaget i en konference arrangeret af Kulturministeriet og Undervisningsministeriet over temaet samarbejde mellem kultur- og foreningsliv og folkeskolen.

Pakhuset:

Som led i besparelserne på Museum Amager var Pakhuset kun åbent i perioden fra 1. juli til 15. august. Det var ikke nogen indtægtsgivende virksomhed, men tabet blev reduceret, idet der kun blev serveret kaffe og kage samt kolde drikkevarer. I december måned var Pakhuset lejet ud til Rosenkilde Catering, der drev en frokostcafé i weekenderne. Det gav museet en sikker indtægt. Det samme gjorde udlejning til private fester og arrangementer. Som en del af gennemgangen af Museum Amagers bygningsmasse, er det ambitionen at gøre Pakhuset til en udgiftsneutral bygning, der økonomisk hviler i sig selv gennem udlejning og periodemæssig forpagtning.

Museum Amagers økonomi

Museum Amager kommer ud af 2015 med et mindre overskud på godt 6.000 kr. Derudover har museet hensat 100.000 kr. til vedligeholdelses- og formidlingsprojekter i 2016. Hovedparten af beløbet skal sikre, at museets nedslidte og misligholdte brandmeldere og brandalarmeringsanlæg renoveres og efterses.

Museet har arvet boet efter Leise Blaes Schmidt. Huset Hollandsfed 10 i Dragør er solgt, og museet har overtaget indboet. Advokat Ole Theut, firmaet Nielsen & Thomsen, står for boopgørelsen. Det forventes opgjort primo 2016. Arven er stilet til Dragør Museum, og arven skal derfor først og fremmest anvendes på forbedringer af udstillingsforhold der.

Det faldende besøgstal på Dragør Museum bekymrer Museum Amager, men det er i høj grad en konsekvens af den utidssvarende permanente udstilling og de dårlige generelle udstillingsforhold. Med pengene fra arven vil det blive muligt at renovere bygningen og skabe klimastabile udstillingslokaler. Nationalmuseet har på Museum Amagers foranledning udført arbejdsrapporten "Restaurering og klimamæssig opgradering af Museum Amagers bygning på Havnepladsen, Strandlinien 4, 2791 Dragør – Dragør Museum" og skal på et senere tidspunkt udføre en egentlig projektering af arbejdet. Renoveringen skal ske i samarbejde med Dragør Kommune, som ejer bygningen.

Når Dragør Museum er renoveret kan museet etablere en ny og spændende permanent udstilling, der inddrager den nyeste informationsteknologi, sådan som det er set på f.eks. Moesgaard. Der er derfor optimisme med hensyn til Dragør Museums fremtid, om end vi først forventer at kunne stå klar med et nyt museum i 2018/2019.

Af eksterne bevillinger har Museum Amager fået 3000 kr. udbetalt af Jan Norden til Elisabeth, 14.500 kr. udbetalt af Jubilæumsfonden af 12.08. 1973 til Elisabethlauget, 10.000 kr. udbetalt af Fonden Julius Skrikes Stiftelse til dyrehegn på Amagermuseet, og 30.000 kr. udbetalt af St. Maglebys Bevaringsfond til borebillebekæmpelse på Fadersminde.

Tilsagn om projektstøtte på 204.000 kr. har museet fået fra Kulturstyrelsen. Midlerne anvendes til systematisk gennemgang og tilstandsvurdering af samlingen. Der er bevilget 24.000 kr. fra St. Maglebys Bevaringsfond til nyt stråtag på længe af Nordgård, 20.000 kr. fra Bevaringsfonden af 1975 til borebillebekæmpelse og 20.000 kr. fra St. Maglebys Bevaringsfond til borebillebekæmpelse.

Museum Amager deltager i projektet "Museumsundervisning for børn med særlige behov - netværk, kompetenceudvikling, læringsteorier og effektmåling", der er støttet af Kulturstyrelsen. Museet har modtaget første rate på 89.000 kr. Beløbet dækker en tidligere hensættelse.